

AUDIOKNIHA

POSLEDNÍ NORMÁLNÍ CHVÍLE

PŘÍBĚH PŘEŽITÍ V JADERNÉM ČESKU

AUDIOKNIHA | KNIŽNÍ VYDÁNÍ

PŘÍBĚH Z JADERNÉHO ČESKA

POSLEDNÍ NORMÁLNÍ CHVÍLE

Příběh přežití v jaderném Česku

ČESKÉ VYDÁNÍ

Obsah

01	Poslední normální chvíle	4
02	Záblesk	7
03	Tlaková vlna	12
04	Úkryt	17
05	První hodina	22
06	Hodiny 2–6	28
07	Hodiny 6–12 — Noc	34
08	Hodiny 12–18 — Úsvit	43
09	Hodiny 18–24 — Bilance	49
–	Epilog	54

KAPITOLA 1:

Poslední normální chvíle

Stojíte u okna.

Je úterý odpoledne, něco málo po třetí. Za oknem vašeho panelákového bytu v sedmém patře se rozprostírá Ostrava tak, jak ji znáte celý život. Šedé bloky sídliště Dubina, za nimi komíny Dolní oblasti Vítkovic, z nichž se líně vine tenký proužek páry. Někde dole na silnici zastavuje tramvaj — slyšíte to tlumené zazvonění, které ani po letech nedokážete ignorovat. Děti běhají po hřišti mezi paneláky, jejich křik se nese tichým říjnovým vzduchem jako ozvěna z vašeho vlastního dětství.

Na lince v kuchyni chladne hrnek kávy, který jste si udělali před dvaceti minutami a na který jste zapomněli. Na stole v obýváku leží otevřený notebook s rozečteným článkem — něco o cenách energií, něco, na čem už nezáleží, i když to ještě nevíte. Televize tiše mumlá zprávy, které neposloucháte. Něco o napětí na mezinárodní scéně, něco o diplomatických jednáních, která k ničemu nevedou. Stejně fráze, které slyšíte už měsíce. Tak dlouho, až jste přestali vnímat jejich váhu.

Venku je podzim. Stromy na sídlišti už ztratily většinu listů a holé větve se jemně pohupují v severním větru, který přináší vlhký vzduch od polských hranic. Obloha je zatažená, nízká, šedá — taková ta typická ostravská obloha, pod kterou člověk žije jako pod poklopem. Na parkovišti pod domem někdo nastartoval auto. Soused z pátého patra venčí psa kolem kontejnerů. Žena s kočárkem přechází přes přechod ke Kauflandu.

Svět je normální. Svět je tak zoufale, bolestně normální, že si toho ani nevšímáte.

Zapnete rychlovarnou konvici, protože ta káva je už studená a vy chcete novou. Voda začíná hučet. Otevřete ledničku — zbývá kousek sýra, půlka chleba, tři jogurty. Říkáte si, že musíte zajít do obchodu. Možná cestou z práce zítra. Možná dnes večer, pokud se vám bude chtít. Tak banální myšlenka. Tak normální úvaha. Budete si na ni vzpomínat ještě hodně dlouho — na ten poslední okamžik, kdy jste řešili, jestli máte dost jogurtů.

Z rádia v kuchyni hraje nějaká písnička. Reklama na stavební spoření. Dopravní hlášení — kolona na Rudné ulici směrem na Havířov, zdržení patnáct minut. Svět se točí ve svých vyjetých kolejích a vy jste jeho součástí, aniž byste nad tím přemýšleli.

A pak — na zlomek vteřiny — se vám zdá, že se obloha nad Beskydy na jihovýchodě zvláště zachvěla. Jako by se světlo změnilo, jako by někdo na okamžik přepnul barvu nebe z šedé na jinou frekvenci. Zamrkáte. Říkáte si, že to byl odlesk slunce za mraky, záblesk blesku za horizontem, možná halucinace unavených očí.

Odvrátíte se od okna. Sáhnete po chladnoucí kávě.

A v tu chvíli se rozsvítí celý svět.

KAPITOLA 2:

Záblesk

Světlo přichází dřív než zvuk. Dřív než myšlenka. Dřív než strach.

Není to sluneční svit a není to blesk. Je to něco, co jste nikdy neviděli a co váš mozek nedokáže okamžitě zpracovat. Bílé, čisté, absolutní světlo — jasnější než tisíc sluncí — zalije celý váš byt, jako by někdo rozsvítil obří reflektor přímo za oknem. Stíny předmětů v pokoji se na zlomek vteřiny vykreslí s chirurgickou ostroší na protější zeď. Váš vlastní stín, zaskočený, zamrzlý s hrnkem v ruce.

Trvá to jednu, možná dvě vteřiny. Tepelný puls — vlna infračerveného záření, která se šíří rychlostí světla — v tu chvíli pálí všechno, co je na přímé viditelnosti od epicentra. Do vzdálenosti pěti až sedmi kilometrů od výbuchu stokilotunové hlavice způsobuje popáleniny třetího stupně na nechráněné kůži. Spaluje záclony, zapaluje papír, taví plasty na parapetu.

Vy jste dál. Mnohem dál. Ale to ještě nevíte.

Instinktivně strhnete hlavu. Hrnek vám vypadne z ruky a rozbije se o linoleum. Koutkem oka zachytíte, jak světlo venku mění barvu — z bílé přes žlutou do oranžové — a pak tmavne, jako by se slunce propadlo pod horizont během jediného nádechu. Na okamžik se vám zdá, že vidíte na obloze něco, co

by tam nemělo být. Sloup světla. Ohnivou kouli, která stoupá nad město jako obří svíčka. Ale vy se nedíváte. Možná instinkt, možná štěstí — ale nedíváte se přímo.

A děláte tu nejdůležitější věc, kterou v tomto okamžiku můžete udělat, i když to nevíte. Protože ti, kteří se podívali — ti, kteří stáli u oken a zírali na tu podivnou záři na obloze — oslepli. Tepelný záblesk jaderného výbuchu dokáže způsobit dočasnou i trvalou slepotu na vzdálenost desítek kilometrů. Sítnice oka, ten křehký, nenahraditelný film, se doslova spálí. Ve dne je riziko menší, protože zornice jsou stažené. V noci — v noci by jediný pohled směrem k výbuchu znamenal, že už nikdy neuvidíte nic jiného.

Stojíte v kuchyni. Srdce vám buší tak silně, že ho cítíte v hrdle. Ruce se vám třesou. Na lince leží střepy z toho hrnku a hnědá kaluž rozlité kávy pomalu stéká na podlahu. Mozek závodí, ale nedokáže dojít k žádnému závěru, který by dal smysl. Výbuch plynu? Meteorit? Letecká havárie? Továrna? V Ostravě jsou přece chemičky, ocelárny — možná nějaká průmyslová havárie?

Chcete zavolat. Sáhnete po telefonu na lince. Obrazovka svítí, ale když odemknete, uvidíte jen prázdný proužek signálu. Žádná síť. Zkusíte vytočit sto padesát dva. Nic. Jen ticho. Zkusíte zavolat mamce, partnerovi, komukoliv. Spojení neexistuje. Přejedete prstem po obrazovce. Wi-Fi? Mrtvá. Mobilní data? Nula. Svět za tou malou svítící obrazovkou zmizel, jako by ho někdo vypnul.

A pak se ozve zvuk, který jste nikdy neslyšeli naživo. Kolísavý, stoupající a klesající tón sirény, který se nese nad střechami paneláků jako výkřik umírajícího města. Sto čtyřicet sekund

nepřetržitého vytí — všeobecná výstraha — a vy najednou víte. Ne proto, že byste kdy věnovali pozornost cvičným zkouškám každou první středu v měsíci v poledne. Ale proto, že ten zvuk je tak prastarý, tak hluboce zakódovaný v lidském strachu, že mu rozumíte beze slov.

Něco se stalo. Něco strašného.

Rozběhnete se do obýváku. Televize — ta televize, která před chvílí mumlala nudné zprávy — teď ukazuje statický šum. Žádný signál. Zkusíte telefon. Obrazovka svítí, ale síť je mrtvá. Žádný signál. Žádný internet. Žádná spojení s kýmkoliv.

To, co nevíte — co v těchto prvních minutách nemůžete vědět — je rozsah toho, co se právě stalo. Někde ve stratosféře, stovky kilometrů nad Evropou, jaderný výbuch vyslal elektromagnetický puls, který během mikrosekundy přetížil rozvodné sítě, spálil transformátory a srazil telekomunikační infrastrukturu na kolena. Mobilní vysílače, routery, datová centra — vše, co bylo připojeno k elektrické síti, vyhořelo. Svět, jak jste ho znali — svět neustálého připojení, okamžitých zpráv a živých přenosů — právě přestal existovat.

Ale to zjistíte až později. Teď stojíte v obýváku a díváte se na mrtvou obrazovku a posloucháte sirény.

V hlavě se vám začínají skládat střípky. Záblesk. Sirény. Mrtvá elektronika. A to, co jste na okamžik zahlédli na obloze — ta ohnivá koule, ten stoupající sloup.

Víte, co to znamená. Odmítáte tomu uvěřit, ale víte to.

Co ale nevíte — co v tomto okamžiku nedokáže pochopit nikdo, kdo nestudoval jadernou strategii — je jedna děsivá skutečnost: jakmile je vypálena první raketa, nezáleží na tom, odkud přiletěla. Nezáleží na tom, zda to byla raketa z Ruska, Severní Koreje nebo odkudkoliv. Protože v okamžiku, kdy satelity systému včasné výstrahy zaznamenají start balistické rakety, spouští se řetězová reakce, která nemá nic společného s fyzikou a všechno s politikou. Doktrína vzájemně zaručeného zničení — MAD, Mutually Assured Destruction — říká jednu jednoduchou věc: pokud na nás letí raketa, odpálíme všechny své. Hned. Ještě před dopadem.

Let mezikontinentální balistické rakety z Ruska na Českou republiku trvá dvanáct až osmnáct minut. Rozhodovací čas pro velení — čas, během kterého se musí někdo rozhodnout, zda odpálit odvetu — je čtyři až osm minut. A tak se během necelé čtvrt hodiny, v čase kratším, než vám trvá cesta tramvají z Dubiny na Hlavní nádraží, rozhodne o osudu civilizace.

Jedna raketa se mění v desítky. Desítky v stovky. Stovky v tisíce. Rusko má přibližně tisíc pět set padesát strategických jaderných hlavic. Spojené státy stejně tolik. A všechny — každá jednotlivá z nich — jsou v tuto chvíli ve vzduchu nebo na cestě ke svým cílům.

Sirény venku stále vytí. Slyšíte, jak se otevírají dveře na chodbě — soused, ten starý pán z vedlejšího bytu, vykřikuje něco nesrozumitelného. Někde nad vámi dupou kroky. Někde pod vámi pláče dítě. Celý panelák se probouzí do nové reality, do reality, na kterou ho nikdo nepřipravil.

Vy stojíte v obývacím, bosí na skleněných střepech, a díváte se na mrtvou obrazovku televize, ve které se odráží vaše vlastní tvář. Vypadáte jako cizinec. Vypadáte jako někdo, koho neznáte.

A svět, jak jste ho znali, už neexistuje.

Jen o tom ještě nevíte.